

Karta przedmiotu oferowanego w Szkole Doktorskiej nr 5
– semestr letni 2021/2022

TYTUŁ
Prawa człowieka we współczesnym świecie
JEDNOSTKA PROWADZĄCA
Szkoła doktorska nr 5
DYSCYPLINA NAUKOWA
Nauki prawne
JEDNOSTKA REALIZUJĄCA
118000 - Wydział Administracji i Nauk Społecznych
OPIS SKRÓCONY PRZEDMIOTU
Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z aktualnymi zagadnieniami praw człowieka w państwie demokratycznym. Omówione zostaną m.in. geneza, rozwój i znaczenie praw człowieka we współczesnym świecie, zasady ograniczania i kolizje praw człowieka oraz ich związek z ideą rządów prawa. Jako przykłady będą służyć słynne sprawy, które przyczyniły się do rozwoju praw człowieka lub wpłynęły na nasze postrzeganie tej problematyki. Przykładowo można wymienić: (i) sprawę odpowiedzialności karnej za krytykę osób sprawujących władzę, (ii) sprawę dotyczącą prawa do życia na przykładzie ustaw aborcyjnych kontrolowanych przez polski Trybunał Konstytucyjny, (iii) sprawę ingerencji w prawa polityczne na przykładzie afery Cambridge Analytica czy (iv) sprawę dotyczącą tortur stosowanych w więzieniach CIA po zamachu na World Trade Center. Podjęte zostaną także dodatkowe tematy, wybrane po uzgodnieniu z doktorantami. Zajęcia są adresowane do szerokiego grona słuchaczy, którzy są zainteresowani proponowaną tematyką. Nie wymagają wstępnego przygotowania z prawa, politologii lub filozofii.
OPIS PRZEDMIOTU
Treści programowe: 1. Po co nam prawa człowieka? Geneza, uzasadnienie i rozwój praw człowieka we współczesnym świecie. Czy prawa człowieka są uniwersalne, czy tylko lokalne? 2. Gwarancje praw człowieka. Krajowy i ponadnarodowe systemy ochrony praw człowieka. 3. Prawa człowieka a demokracja i rządy prawa. Harmonia czy sprzeczność? 4. Prawa człowieka przed sądem konstytucyjnym. Kto ma ostatnie słowo w sporach o treść praw i wolności jednostki?

5. Prawa człowieka w stanie nadzwyczajnym. Doktryna konieczności państwowej a prawa człowieka.
6. Ograniczenia i kolizje praw człowieka.
7. Równym równo czy wszystkim jednakowo? O zasadzie równości wobec prawa i zakazie dyskryminacji.
8. Wolność słowa i jej granice. Czy politycy powinni mieć „grubszą skórę”?
9. Wolność myśli, sumienia i wyznania.
10. Inne niż wymienione wcześniej wolności i prawa jednostki bądź tematy dotyczące aktualnej problematyki praw człowieka wybrane po konsultacjach z doktorantami.

LITERATURA

Podczas zajęć będą wykorzystywane fragmenty publikacji, wybrane i udostępnione doktorantom przez wykładowcę. Problematyka zajęć jest omawiana w:

1. W. Brzozowski, A. Krzywoń, M. Wiącek, Prawa człowieka, Warszawa 2021,
2. L. Garlicki, Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu, Warszawa 2021,
3. T. Pietrzykowski, Etyczne problemy prawa, Warszawa 2011.

EFEKTY UCZENIA

WIEDZA:

1. Doktorant nabywa wiedzę o współczesnych zagadnieniach rządów prawa, demokracji, konstytucjonalizmu, społeczeństwa obywatelskiego i praw człowieka, etycznych uwarunkowaniach działalności naukowej.
2. Zajęcia dostarczają także praktycznej wiedzy o funkcjonowaniu państwa i zasadach rządów prawa oraz otoczeniu instytucjonalnym jednostki, w tym prawnych uwarunkowaniach działalności naukowej.

UMIĘTNOŚCI:

1. Potrafi rozpoznać wpływ decyzji prawno-politycznych władzy publicznej na funkcjonowanie jednostki w społeczeństwie.
2. Umie skorzystać z narzędzi i procedur, które każdemu gwarantuje system demokratyczny.

KOMPETENCJE:

1. Nabywa kompetencje świadomego swoich praw i obowiązków obywatela, który niezależnie od wykonywanej profesji powinien rozumieć i czuć odpowiedzialność za świat, w którym realizuje swoje cele zawodowe i planuje przyszłość.
2. Konwersatoryjny charakter zajęć pozwala rozwijać samodzielność, kreatywność i krytyczne myślenie, ćwiczyć „kompetencje miękkie”, takie jak: uzgadnianie wspólnych stanowisk, argumentacja, kultura dyskusji. Są to umiejętności pożądane również na rynku pracy.
3. Kompetencje inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, roli człowieka we współczesnym świecie

METODY I KRYTERIA OCENIANIA ORAZ FORMA ZALICZENIA ZAJĘĆ

Podstawą zaliczenia przedmiotu będzie materiał omówiony podczas zajęć. Doktorant będzie mógł wybrać pisemny sprawdzian w postaci testu jednokrotnego wyboru albo przygotowanie krótkiego eseju na jeden z tematów poruszanych podczas zajęć. Na podwyższenie końcowej oceny będzie miała wpływ aktywność podczas zajęć, w szczególności udział w dyskusjach. Temat proponuje doktorant po konsultacji z wykładowcą. W wypadku ograniczenia funkcjonowania uczelni wynikającego z pandemii COVID-19 test zaliczający przedmiot będzie miał formę zdalną i zostanie przeprowadzony za pomocą formularza elektronicznego w aplikacji Microsoft Forms.

JĘZYK WYKŁADOWY PRZEDMIOTU

PUNKTY ECTS

polski

3

FORMA PROWADZONYCH ZAJĘĆ	WYMIAR GODZIN	PROWADZĄCY
Seminarium (SEM)	30	Piotr Radzewicz, dr hab., prof. uczelni; ks. dr Jacek Połowianiuk